

UCHWAŁA NR 662/24
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 28 sierpnia 2024 roku

w sprawie wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sandomierza na lata 2021 - 2030 ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie

Na podstawie art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566), art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378, z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) uchwala się, co następuje:

§ 1

Wydaje się opinię do projektu Strategii rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sandomierza na lata 2021 - 2030 w odniesieniu do sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, przyjętej uchwałą Nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. oraz w związku z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, przyjętym uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870).

§ 2

Opinia, o której mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
RENATA JANIK**

(dokument podpisano elektronicznie)

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR 662/24
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 28 sierpnia 2024 roku

OPINIA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

dotycząca sposobu uwzględnienia w projekcie Strategii rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sandomierza na lata 2021-2030 ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

Na podstawie art. 10g ust. 5 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, po analizie projektu Strategii rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sandomierza na lata 2021-2030 pozytywnie opiniuje projekt dokumentu w zakresie sposobu uwzględnienia w ww. projekcie dokumentu ustaleń i rekomendacji odnoszących się do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ i Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10g ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, projekt strategii rozwoju ponadlokalnego jest przedkładany Zarządowi Województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Natomiast zgodnie z art. 10g ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym Zarząd Województwa wydaje ww. opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju ponadlokalnego. Wniosek Burmistrza Gminy Sandomierz wpłynął do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w dniu 31 lipca 2024 roku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ przyjęta uchwałą nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r. nie zawiera ustaleń oraz rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, gdyż obowiązek ich zamieszczenia został ustanowiony na mocy art. 5 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, która weszła w życie z dniem 13 listopada 2020 r.

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy zmieniającej, jeśli uchwała Sejmiku Województwa określająca zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, została podjęta przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, do sporządzenia strategii rozwoju województwa stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że taka strategia nie będzie zawierać ustaleń i rekomendacji, o których mowa w aktualnie obowiązującym art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy o samorządzie województwa. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Obecnie cele, zasady i kierunki wojewódzkiej polityki przestrzennej określa Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, przyjęty uchwałą nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 2870). Powyższy dokument wraz ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ stanowi podstawę zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno-gospodarczego. Powiązanie Strategii z PZP WŚ określone w art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) pozwala wydać opinię w przedmiotowej sprawie.

Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie Strategii rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sandomierza na lata 2021-2030, dotyczących ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie wykazała, że są one generalnie zgodne z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Jednocześnie, analiza przekazanego projektu Strategii rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030 wskazuje, że jest on spójny ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ w zakresie uwzględnienia w ww. dokumencie celów strategicznych w wymiarze społecznym i gospodarczym, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 wskazanej regulacji).

Cel strategiczny 1. Wysoka jakość życia mieszkańców oraz spójność społeczna obszaru MOF Sandomierz jest spójny z celami strategicznymi SRWS 2030+: 1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie, 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi.

Cel strategiczny 2. Konkurencyjna, inteligentna i zielona gospodarka MOF Sandomierz jest spójny z celem strategicznym SRWŚ 2030+: 1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie, 2. Przyjazny dla środowiska i czysty region.

Cel strategiczny 3. Wysoka jakość środowiska i spójność przestrzenna obszaru MOF Sandomierz jest spójny z celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 2. Przyjazny dla środowiska i czysty region.

Cel strategiczny 4. Wysoka dostępność komunikacyjna MOF Sandomierz jest spójny z celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi.

Cel strategiczny 5. Efektywna współpraca i zarządzanie na rzecz zrównoważonego rozwoju MOF Sandomierz jest spójny z celami strategicznymi SRWŚ 2030+: 4. Sprawne zarządzanie regionem.

Ponadto, projekt Strategii rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sandomierza na lata 2021-2030 uwzględnia zapisy dotyczące Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) zidentyfikowanych w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Niezależnie od powyższej pozytywnej opinii dla projektu Strategii rozwoju ponadlokalnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Sandomierza na lata 2021-2030, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia pewnych korekt i uzupełnień zapisów, o czym mowa poniżej:

Ład przestrzenny

W rozdziale 2. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i środowiskowo-przestrzennej brakuje charakterystyki sfery przestrzennej miejskiego obszaru funkcjonalnego Sandomierza, o czym była już mowa w poprzedniej opinii ZPPW ŚBRR z dnia 01.03.2023 r., należy to uzupełnić.

Na str. 27 projektu Strategii zawarto następujące zapisy: „Na terenie MOF Sandomierz widoczne są dynamiczne procesy urbanizacyjne. Dotyczą one w szczególności terenów podmiejskich. Należy oczekiwać, iż trend ten zostanie podtrzymany. Konieczne jest moderowanie procesów osadnictwa i rozwoju terenów zurbanizowanych na terenie MOF Sandomierz”. Sugerujemy uzupełnić te zapisy, wskazując potrzebę zapanowania nad chaotycznie rozlewającym się budownictwem na rzecz racjonalnego rozwoju zabudowy, na zasadzie uzupełniania bądź kontynuacji, przy założeniu ochrony przestrzeni otwartych.

Na str. 36 w Priorytecie 3.3. Skoordynowane planowanie przestrzenne, należy również uwzględnić, w szczególności - potrzebę ochrony przestrzeni otwartych, wyznaczania nowej zabudowy w odniesieniu do realnego zapotrzebowania i na zasadzie jej koncentracji.

Warto tu również zaznaczyć jak istotne jest wskazanie odpowiednich parametrów, wskaźników, kolorystyki, materiałów itp. dla harmonijnego i estetycznego kształtowania architektury i przestrzeni.

Na rysunku 12: Struktura funkcjonalno-przestrzenna sieci osadniczej, sieci drogowej oraz dziedzictwa kulturowego, str. 59, oraz na rysunku 13: Struktura funkcjonalno-przestrzenna obszarów Natura 2000 i obszarów zagrożenia powodziowego, str. 60, przedstawiono osadnictwo w postaci symboli – kółek, zlokalizowanych w danej miejscowości. Właściwe byłoby wskazanie realnych obszarów zabudowy, aby uchwycić zagrożenia bądź kolizje.

Ponadto na rysunku 12 nie wyczerpano tematu – dziedzictwa kulturowego. Wskazano jedynie większe skupiska? zabytków, należałoby to uzupełnić, bo cenne elementy dziedzictwa tj. np. zabytki nieruchome, bądź archeologiczne wpisane do rejestru, strefy ochrony konserwatorskiej czy też inne ważne elementy, znajdują się w wielu nie wskazanych na rysunku miejscach na obszarze MOF. Warto również uwzględnić miejsca szczególnie cennego krajobrazu, który powinien podlegać ochronie.

W rozdziale dotyczącym struktury funkcjonalno – przestrzennej należy zamieścić mapki obrazujące zagospodarowanie kierunkowe, czyli wizję i misję strategii osiągniętą za pomocą przyjętych celów, zgodnie z zaleceniami zawartymi w Poradniku praktycznym „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego”, opracowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, udostępnionym w Internecie.

W rozdziale - 4.3. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, sugerujemy uwzględnić – dostępność do transportu zbiorowego.

Ochrona powietrza

Z uwagi na podkreślenie w projekcie Strategii wagi problemu jakim jest ochrona powietrza atmosferycznego należy uwzględnić w tym dokumencie uchwaloną we wrześniu 2023 r. przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego „Aktualizację Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych”. Dokument ten wskazuje przyczyny wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu, a następnie zaleca podjęcie

odpowiednich działań naprawczych, które poprawią jakość powietrza w województwie i będą skutkować dotrzymaniem obowiązujących standardów jego jakości w strefach regionu. Ponadto na obszarze całego województwa świętokrzyskiego obowiązuje uchwała antysmogowa, będąca aktem prawa miejscowego — Uchwała nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała ta określa wymagania dla instalacji i paliw dopuszczonych do stosowania we wszystkich gminach położonych w granicach administracyjnych województwa świętokrzyskiego.

Turystyka i wypoczynek

W projekcie „Strategii ...” wskazuje się na rozwój turystyki (w tym rowerowej i wodnej), jako czynnika niezmiernie istotnego dla dalszego rozwoju obszaru MOF Sandomierz. Dlatego też należałoby również uwzględnić ustalenia wynikające z istotnego dokumentu wojewódzkiego, jakim jest „Koncepcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”.

W 2022 roku Zarząd Województwa Świętokrzyskiego przyjął Uchwałą nr 4962/22 z dnia 2.03.2022 r. dokument pn. „Koncepcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego”. Z tego opracowania wynika, że przez obszar gmin MOF Sandomierz, przebiegać będą cztery regionalne trasy nr 152, 154, 159 i Wiślana Trasa Rowerowa (WTR), które powinno się uwzględnić w aktach planowania przestrzennego dotyczących tego regionu. Szczegółowe informacje na temat tego dokumentu oraz przebiegu tych tras można znaleźć na stronach internetowych <https://www.swietokrzyskie.pro/koncepcja-przebiegu-tras-rowerowych-na-terenie-wojewodztwa-swietokrzyskiego/> oraz https://portale.e-swietokrzyskie.pl/SDI2020_GUGIK/.

Warto mieć na uwadze, że WTR jest fragmentem trasy o znaczeniu krajowym oraz stanowi część planowanego przedsięwzięcia pn.: „Projekt Blue Valley — Wiślanym Szlakiem”. Projekt ten jest inicjatywą województw Polski Wschodniej (w 2023 zostało podpisane porozumienie między województwami: lubelskim, podkarpackim, mazowieckim oraz świętokrzyskim w celu wspólnego przygotowania wniosku w ramach Działania 5.1. Zrównoważona turystyka, Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021–2027), zakładającą utworzenie na ich terenach, nowego, wspólnego produktu turystycznego, który będzie się składał z budowy nowoczesnej trasy rowerowej o parametrach

europejskich tras rowerowych wraz z dodatkowo towarzyszącą jej infrastrukturą kajakową i kamperową, wzdłuż rzeki Wisły.

Poza wyżej opisanymi zagadnieniami, stwierdzić należy, iż mapa przedstawiająca trasy rowerowe, zamieszczona w tym opracowanie jest nieczytelna.

Gospodarka odpadami

W opiniowanym dokumencie, w punkcie 7.2.3., odniesiono się błędnie do „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego 2022-2028 (projekt)”. Obecnie obowiązuje „Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2023-2028 (Uchwała Nr LXV/809/23 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 października 2023 r. w sprawie uchwalenia aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”).

Uwagi warsztatowe

Na str. 52 zamieszczono - Rysunek 6: Formy ochrony przyrody na terenie MOF Sandomierz, należy skorygować legendę do tego rysunku, gdyż obecnie jest ona nieczytelna, podobnie na str. 53 na rysunku 7: Mapa szczególnego zagrożenia powodziowego na terenie MOF Sandomierz, również na innych stronach np. na str. 60 - Rysunek 13: Struktura funkcjonalno-przestrzenna obszarów Natura 2000 i obszarów zagrożenia powodziowego. Należy przejrzeć cały projekt pod tym kątem i skorygować tam, gdzie zachodzi taka potrzeba.

Warto by było uwzględnić na rysunku zagrożenie jakim są tereny predysponowane do powstawania osuwisk.

Warto by też było oznaczyć na wszystkich rysunkach zawartych w projekcie, nazwy miast i gmin tworzących MOF Sandomierza oraz uwypuklić granicę całego obszaru MOF poprzez nadanie jej chociażby innej kolorystyki, grubości czy symbolu linii.